

SKOLFÖRENINGEN VÄXA
info@bjorkskolan.se

2024-04-11

1 (17)

Dnr- SI 2023:7186

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Bruksskolan
i Skellefteå kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Bruksskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Bruksskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn för in ett jämställdhetsperspektiv i skolans uppföljnings- och analysarbete.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn skapar förutsättningar till strukturerad samverkan kring bedömningsfrågor med lärare från andra skolor.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **31 oktober 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:7186) i de handlingar som sänds in.

Ett separat tillsynsbeslut

I samband med kvalitetsgranskningen har brister i verksamheten uppmärksammats vilket föranlett ett separat tillsynsärende med dnr SI 2024:1367.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Bruksskolan leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn leder och organiserar arbetet på skolan. Vidare är rektorn närvarande, stöttar personalen i deras arbete samt skapar förutsättningar för kollegiala samtal och samverkan kring pedagogiska frågor. Granskningen visar också att skolans förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna. Rektorn följer kontinuerligt upp skolans resultat, gör orsaksanalyser och genomför förbättringsåtgärder. Granskningen visar dock att rektorns analys behöver utvecklas till att även inkludera ett jämställdhetsperspektiv.

Rektorns ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar arbetet på skolan. En del av rektorns organisering av skolenhetens arbete utgörs av att det finns regelbundna tillfällen för samverkan. Bruksskolan är en liten skolenhet med korta kommunikationsvägar och lärarna kan på ett enkelt sätt i det dagliga arbetet samverka kring sin undervisning, planera tillsammans och utbyta erfarenheter. Det finns också strukturerade möten för skolans personal att arbeta tillsammans med kvalitetsarbete och planeringar. Detta görs exempelvis på arbetslagsmöten, lagledarmöten och under k-dagar¹. Eleverna deltar i kvalitetsarbetet genom klass- och elevråd som genomförs varje månad. På elevrådet kan eleverna exempelvis utvärdera och lämna förslag på rastaktiviteter.

Granskningen visar också att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna. Lärarna arbetar efter gemensamma rutiner. Exempelvis är rutiner för anmälningar av kränkningar väl förankrade och följs av samtlig personal. I undervisningen behandlas värdegrundsarbetet dagligen genom att lärarna arbetar strukturerat med olika teman som gestaltar demokratiska värden. Vidare visar granskningen att nyanställda och obehöriga lärare blir välkomnade och får en god introduktion. De nyanställda får skriftlig information om skolans rutiner och förhållningssätt och tilldelas också en mentor.

Rektorns uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn använder olika metoder för att skaffa sig en bild av nuläget på skolan. Rektorn följer upp lärarnas ämnesutvärderingar, elevernas

¹ K-dagar är schemalagda möten för skolans personal vid terminsstarten för att planera verksamheten framåt.

måluppfyllelse och resultaten på nationella prov. Utifrån lärarnas dagliga arbete med examinationer och screeningar stämmer rektorn av med lärarna hur eleverna ligger till i förhållande till kunskapskraven. Vidare följer rektorn upp Skolinspektionens enkät som genomförs vartannat läsår² samt skolans elevenkät som besvaras två gånger per läsår, vilket mäter elevernas upplevelser av undervisningen samt trivseln på skolan. Dessa resultat i kombination med rektorns dagliga samtal med skolans personal utgör en grund för kartläggning, åtgärder och resursfördelning. Lärare får lyfta till rektorn vilka lektioner och/eller klasser som har behov av insatser och resursförstärkning och lärarna berättar att de ofta får gehör för behoven de framför.

Av granskningen framgår att många elever haft svårigheter att uppnå kriterierna för godtagbara kunskaper i matematik. Enligt rektorn kan resultaten ha påverkats av att eleverna haft matematiklärare från Björksskolan³ som av förklarliga skäl inte byggt relationer till eleverna i samma utsträckning som de lärare som jobbar på Bruksskolan. Detta har lett till att det numera endast är Bruksskolans lärare som har undervisningen i matematik. Vidare har ett par lärare på Bruksskolan fått i uppdrag att fungera som resurser i klasser där många elever uppvisar svårigheter. Vidare är arbetet med studiero en ständigt pågående insats för att höja elevernas måluppfyllelse, vilket beskrivs mer under avsnittet *trygghet och studiero*.

Av inskickad dokumentation och av intervjuer med lärare och rektorn framgår att rektorn till viss del följer upp undervisningens genomförande. Rektorn är ofta på skolan och besöker lektioner med jämna mellanrum, men planerar att i högre utsträckning systematisera lektionsobservationerna och följa upp med frågor, exempelvis kring lärarnas lektionsstruktur. Lärare och elevhälsa uttrycker en önskan om att rektorn i högre grad behöver undersöka vad som fungerar i klassrummet och inte enbart fokusera på att åtgärda problem.

Granskningen visar att rektorn har rutiner för att följa upp huruvida värdegrundsuppdraget och utvecklingsåtgärderna ger önskade resultat. Värdegrundsarbetet utvärderas löpande utifrån data från elevenkäter, hälsosamtal, incidentrapporter, kollegiala samtal och utvecklingssamtal. Vidare uppdateras skolans likabehandlingsplan varje läsår och lärare arbetar med att implementera den i arbetslagen. Elevernas måluppfyllelse utvärderas löpande och rektorn för regelbundna

² Skolenkäten är en del av Skolinspektionens granskning av landets skolor. Syftet med de olika frågorna i Skolenkäten är att få en samlad bild över elevers, lärares och vårdnadshavares syn på skolans pedagogiska och sociala miljö.

³ Björksskolan är Skolföreningen Växas andra skolenhet i Skellefteå kommun och har i dagsläget elever från årskurs 6 till 9.

samtal med personalen om resursfördelningen och de åtgärder som genomförs fyller sitt syfte.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att det till viss del sker ett jämställdhetsarbete på skolan. I intervjuer uppger elever att vuxna behandlar flickor och pojkar på samma sätt. Vidare ingår jämställdhet i skolans likabehandlingsplan och värdegrundsarbete och av intervjuer med lärare framgår att det förs en aktiv diskussion om bemötande och könsnormer. Personalen arbetar också med jämställdhet inom olika teman, exempelvis har kuratorn arbetat med samtycke tillsammans med eleverna. Några lärare använder strategier för att fördela talutrymmet i klassrummet mellan flickor och pojkar, exempelvis genom att slumpvist dra namnstickor när läraren ställer frågor till klassen. Det framgår dock av intervjuer med både lärare och rektor att arbetet med jämställdhet saknar struktur och mestadels sker på individnivå. Vidare visar granskningen att det saknas ett fokus på jämställdhet i rektorns uppföljning och analys. Jämställdhetsperspektivet utvärderas varken ihop med skolans måluppfyllelse/kunskapsresultat, värdegrundsarbete eller hur jämställdhetsperspektiv tas upp i undervisningen. Tidigare år har skolan utvärderat skillnader i resultaten mellan flickor och pojkar men rektorn uppger att det inte görs i nuläget. En av orsakerna som rektorn lyfter är att skolan då inte såg någon skillnad mellan könen gällande elevers förutsättningar att klara utbildningen. Elevhälsan och rektorn uttrycker också att det nuvarande sättet att dokumentera kunskapsresultat och elevenkäter gör det svårt att få en överblick och göra jämförelser mellan flickor och pojkar samt göra jämförelser över tid.

För att kunna leda ett gott jämställdhetsarbete behöver rektorn hitta sätt att upptäcka brister i jämställdheten och åtgärda dessa. Skolinspektionen bedömer därför att rektorn behöver inkludera ett jämställdhetsperspektiv i sin analys.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn för in ett jämställdhetsperspektiv i skolans uppföljnings- och analysarbete.

Granskningen visar att lärare och övrig personal till viss del arbetar med jämställdhet. Exempelvis är lärarna medvetna om att könsnormer kan vara begränsande och de arbetar delvis med strategier för att undervisningen ska vara jämställd. Vidare ingår

jämställdhet i skolans värdegrundsarbete och eleverna arbetar med teman som berör området. Dock visar granskningen att arbetet med jämställdhet sker utan systematik. I rektorns analys saknas ett jämställdhetsperspektiv avseende skolans måluppfyllelse, värdegrundsarbete eller huruvida undervisningen präglas av jämställdhet.

I Läroplan för grundskolan (Lgr 22) beskrivs att skolan aktivt och medvetet ska främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Rektorn har ett särskilt ansvar för att utbildningen och undervisningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv och att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Enligt Skolverkets rekommendationer⁴ kring jämställdhet ska rektorn strategiskt arbeta främjande och förebyggande tillsammans med personalen.

När ett arbete är strategiskt handlar det om att se helheten och om att förstå hur arbetet ska leda till ett resultat på lång sikt. Det handlar alltså om att ha ett genomtänkt och långsiktigt arbete. Det behöver finnas en medvetenhet bland både personal och elever om hur flickor och pojkar bemöts och bedöms i skolan. Det kan handla om att de krav och förväntningar som ställs på eleverna bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan behöver ha strategier som följs upp och omprövas för att på ett effektivt sätt motverka traditionella könsmonster.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet inkluderar ett jämställdhetsperspektiv i uppföljningen av såväl kunskapsresultat, värdegrundsarbete som undervisning. För att identifiera skillnader och könsmonster i rektorns analys kan det handla om att dela upp statistik mellan flickor och pojkar, som kunskapsresultat, enkätsvar och anmälningar om kränkande behandling. För att systematiskt följa upp att undervisningen är jämställd kan rektorn i medarbetarsamtal, lektionsobservationer och inom ramen för skolans mötesstruktur undersöka hur lärarna arbetar med jämställdhet i undervisningen.

När uppföljning och analys även sker ur ett jämställdhetsperspektiv kan rektorn upptäcka brister i jämställdheten och vidare besluta om och genomföra åtgärder. Det kan exempelvis handla om att personalen utvecklar sin kunskap om jämställdhet genom kompetensutveckling, eller att skolan beslutar om gemensamma

⁴ <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/vardegrund-och-arbetsmiljo/leda-jamstalld-hetsarbete>

jämställdhetsstrategier. Vidare behöver rektorn ge lärare förutsättningar att samverka och diskutera arbetet, samt följa upp vilka effekter insatserna får.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att lärarna utmanar eleverna och anpassar undervisningen efter elevernas behov och förutsättningar. Lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd, kommunicerar vad eleverna behöver utveckla och ger eleverna möjlighet att reflektera över sina framsteg. Vidare ges eleverna möjlighet att på olika sätt utvärdera undervisningen. Lektionernas aktiviteter och uppgifter samt sätten eleverna arbetar på varierar och lektionerna följer en tydlig struktur.

Förväntningar på eleverna och anpassningar av innehåll och arbetssätt

I undervisningen har lärarna genomgående höga förväntningar på eleverna med ett innehåll som anpassas, stimulerar och utmanar. Undervisningen innehåller övningar och frågor där eleverna får möjlighet att reflektera utan ett givet svar, exempelvis noteras vid lektionsobservationer att eleverna får träna på att formulera hypoteser och reflektera över upplästa texter. Lärare framhåller att en undervisning i så kallad B-form⁵ gör att de yngre eleverna automatiskt lär sig mer, eftersom de yngre läser ämnen med äldre elever kan de yngre på ett naturligt sätt utmanas. En nackdel är att det ibland kan bli för hög nivå för de yngre eleverna uppger lärarna. Av den anledningen väljer lärarna att ibland dela grupperna och genomföra separata genomgångar utifrån elevernas nivå, vilket brukar vara möjligt då det finns tillgång till grupprum och resurspersoner i klasserna. Vidare framgår det av såväl lektionsobservationer som intervjuer med

⁵ B-form betyder att olika årskurser har undervisning tillsammans. På Bruksskolan är klasserna indelade enligt följande: Förskoleklass-årskurs 1, årskurs 2-3 samt årskurs 4-5.

elever och lärare att undervisningens innehåll och arbetsuppgifter i många fall anpassas till respektive elevgrupps nivå, exempelvis kan förskoleklassens elever rita medan eleverna i första klass läser. Ofta har lärarna också förberett lektionen med extrauppgifter som eleverna kan ta fram om de snabbt blir klara eller behöver mer utmaningar. Elever har också individuella arbetsscheman där de ibland arbetar med olika saker.

Vidare visar granskningen att eleverna ges ett aktivt lärarstöd för att komma igång och bibehålla engagemanget för skolarbetet. I klassrummen finns det hjälplistor som eleverna får sätta upp sitt namn på om de behöver hjälp under arbetets gång. På lektionerna rör sig läraren runt i klassrummet och följer upp elevernas arbete oavsett om de visat att de behöver hjälp eller inte. Lärarna hjälper eleverna att förstå uppgifterna genom att resonera, ställa frågor och förklara nya begrepp.

Metoder för att utvärdera undervisningen och reflektera över sitt lärande

Granskningen visar att eleverna får utvärdera undervisningen på olika sätt. Elever uppger i intervjuer att de i slutet brukar framföra vad de tycker om lektionen och ge synpunkter. Utifrån elevernas återkoppling upptäcker lärarna om eleverna behöver träna extra på något eller om läraren behöver göra justeringar eller anpassningar i undervisningen. Vidare visar granskningen att eleverna ges möjlighet att reflektera över sina framsteg. Eleverna får dagligen reflektera över vad de lärt sig och lärarna brukar också kommunicera vad de ser att eleven behöver träna mer på. Eleverna får utvärdera undervisningen och skriva ner sina individuella mål som senare följs upp på utvecklingssamtalen. Vidare framgår att lärarna arbetar formativt för att eleverna ska se och förstå sin egen utveckling. Lärare berättar att de löpande återkopplar elevernas resultat samt synliggör hur elevernas förmåga utvecklats över tid, exempelvis genom att eleverna i början av arbetsområden gör förtester för att sedan göra om samma test i slutet av arbetsområdet. Skolan använder en digital lärplattform för att dokumentera elevernas kunskapsutveckling.

Struktur och variation

Granskningen visar att undervisningen följer en för eleverna välbekant och tydlig struktur. Den gemensamma lektionsstrukturen lyfts av rektor, lärare och elevhälsa som en av skolans styrkor och lärarna menar att det gynnar eleverna att lärarna lägger upp lektionerna på liknande sätt, exempelvis används bildstöd och timers. Av intervjuer och observationer framgår det att flera lektioner inleds med egen tyst läsning som eleverna sätter igång med så snart de kommer in i klassrummet. På morgonens första lektion brukar lärarna i helklass gå igenom hela dagen såväl muntligt som skriftligt. Vidare har lärarna olika strategier för att kommunicera lektionernas mål och syfte till eleverna, exempelvis berättar de varför området är bra att kunna och

relaterar syftet till elevernas vardagsliv. Lärarens inledning av lektionen följs i många fall av att eleverna arbetar i grupp eller enskilt med varierade aktiviteter och uppgifter. Skolinspektionen har vid genomförda lektionsobservationer bland annat sett eleverna göra experiment, gå tipsrunda, göra samarbetsövningar samt spela spel och leka. Flertalet lektioner avslutas med att eleverna snabbt plockar ihop sina saker och går ut på rast. Det är tydligt när lektionerna tar slut, exempelvis använder läraren en timer för att visa det, sjunger en avslutningssång eller frågar vad eleverna lärt sig. Lärare lyfter i intervjuer att de dock skulle behöva bli bättre på att sammanfatta lektionens innehåll för eleverna i slutet av lektionen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattade motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att skolan bedriver ett samlat arbete med att skapa och upprätthålla studiero med både förebyggande och främjande insatser som eleverna är högst delaktiga i. Personalen tillämpar gemensamma strategier och förhållningssätt för att upprätthålla och vid behov återställa studieron, vilket gett goda resultat. Vidare arbetar skolans personal aktivt med att skapa trygghet för eleverna. Arbetet bygger på kartläggningar av nuläget och åtgärder sätts in för att öka trivselen och motverka otrygghet. Åtgärderna kring både studiero och trygghet följs upp och utvärderas.

Studiero och lugn miljö

Av granskningen framgår det att skolan har ett samlat arbete med att skapa studiero i klassrummet. Eleverna är högst delaktiga i arbetet och får återkommande prata om hur det behöver vara i klassrummet för att lektionerna ska vara tillräckligt lugna, exempelvis har kuratorn samtal med eleverna ett tillfälle varje månad om läget i klassen. Det förebyggande och främjande arbetet med studiero består bland annat av

återkommande rutiner och tydlighet under skoldagen och främjas av den för eleverna bekanta lektionsstrukturen. Andra framgångsrika strategier för en lugn studiemiljö är att lektionerna ofta startar med tyst läsning, elevernas placeringar är bestämda av lärarna och om eleverna inte vill bli störda av ljud finns brusreducerade hörlurar att använda, eller en tygskärm de kan sätta sig bakom. Vidare görs gruppindelningar vid olika tillfällen och eleverna har också pauser med jämna mellanrum. Rektorn uppger att personalen beslutat att skolan ska vara mobilfri och elevernas telefoner och smartklockor lämnas därför in vid skolstart. Om klockor finns uppsatta är de i klassrummets främre del så att eleverna inte behöver vända sig om för att ha koll på tiden. Ovan nämnda strategier har enligt rektorn bidragit till ökad studiero.

I intervjuer med rektorn, representanter från elevhälsan, lärare och elever framkommer att det oftast råder god studiero på lektionerna vilket också bekräftas av Skolinspektionens observationer. Om det ändå blir pratigt i klassrummet och ljudnivån behöver sänkas finns det en samsyn bland lärarna hur de ska agera. Ibland kan också situationer som hänt på rasten följa med in i klassrummen och göra att det blir oroligt, därför tar personalen ansvar för att reda ut konflikter innan lektionen börjar. Skolans arbete med att skapa en god studiero följs upp på samma sätt som arbetet med att skapa trygghet, bland annat genom skolans elevenkät och är även en punkt på lärarnas "K-tider" och "elevomsorgsmöten" som hela arbetslaget har en gång i månaden.

Trygghetsarbete

Granskningen visar att det på skolan bedrivs ett aktivt trygghetsarbete. För att kartlägga nuläget och identifiera mindre trygga situationer och platser på skolan görs enkätundersökningar kring trygghet och trivsel två gånger per läsår. Elevens upplevelse av trygghet fångas även upp vid utvecklingssamtal och elevhälsosamtal med skolsköterskan samt i den dagliga kontakten mellan elever, lärare och kurator.

Utifrån elevernas upplevelser vidtar skolan ändamålsenliga åtgärder som senare utvärderas. Av intervju med rektorn framgår att identifierade riskområden för konflikter och incidenter har varit på platser som hallen och skolgården under lektionsfri tid när vuxna inte varit närvarande. Skolan har därför beslutat om att ha fler vuxna ute på rasten, en åtgärd som enligt personalen bidragit till färre konflikter. Ytterligare en genomförd åtgärd är införandet av rastvärdar som ansvarar för att leda styrda aktiviteter på skolgården, ett inslag som enligt rektor och elever varit mycket positivt för samvaron.

Vidare arbetar skolan ständigt med att upprätthålla en trygg skolmiljö och skapa goda relationer. Eleverna har exempelvis arbetat med material kring samtycke och

konflikthantering för att bli bättre på att reda ut konflikter och sätta ord på känslor. På skolan arbetar man också aktivt med att den första tiden på skolan ska bli bra för eleven. Inför terminsstarten på hösten görs därför en noggrann planering av resursbehov, fadder- och rastaktiviteter. Skolpersonalen arbetar också med att de goda relationerna ska följa hela dagen mellan skolan och fritidshemmet genom ett tätt samarbete personalen emellan. Eleverna är också mycket delaktiga i det relationsfrämjande arbetet. På elevrådet har eleverna kommit med förslag på aktiviteter för faddergrupperna. Även skolans så kallade "vänliga vecka" har eleverna varit med och planerat. Elever uppger i intervjuer att de återkommande pratar om hur man ska vara med varandra och månadens tema handlar om "för att få en vän måste man vara en".

Samtlig personal på Bruksskolan upprätthåller skolans förhållningssätt och handlingsplaner vad gäller konflikthantering och kränkande behandling. Vid intervjuer med lärare, elever, elevhälsa och rektor framgår att lärarna stöttar och hjälper eleverna att reda ut konflikter. Eleverna berättar att de har kända regler på rasterna, exempelvis att de inte får bråka på skoj. Vidare agerar lärarna snabbt om de ser eller hör att en elev blir kränkt. När incidenter sker finns en fungerande rutin med att fylla i en incidentrapport och skicka till rektorn.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen ges i flera delar men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn deltar i lärarnas bedömningsdiskussioner men analyserar i mindre omfattning avvikelser och skillnader i lärarnas bedömningar. Vidare använder lärarna olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar inom skolenheten. Dock saknas ett strukturerat samarbete med andra skolor kring sambedömning och bedömningsdiskussioner.

Uppföljning och analys av lärarnas bedömningar

Granskningen visar att rektorn analyserar lärarnas omdömen till viss del. Eftersom skolan har elever som går i förskoleklass och upp till årskurs 5 skriver lärarna omdömen men sätter inga betyg. Vid skolans k-dagar förs bedömningsdiskussioner som rektorn deltar vid. Lärarna har även fortbildat sig i formativ bedömning vilket också fortsättningsvis kommer att ske berättar rektorn. Rektorn och lärare uppger också att de nationella proven är till stor hjälp för att uppnå likvärdighet i bedömningen av elevernas kunskaper. Granskningen visar dock att rektorn i liten omfattning undersöker om det finns avvikelser i lärarnas omdömen, exempelvis om det finns skillnader i hur lärare bedömer eller hur olika elevgrupper bedöms.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Rektorn ger till viss del lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar. Lärarna använder sig av olika metoder för att göra bedömningar, bland annat används Skolverkets bedömningsstöd och lärarna samplanerar kring bedömningssituationer. Lärarna uppger att om de har funderingar kring bedömningar i stort kan de få stöd av varandra i arbetslaget. Vidare finns det avsatt tid för sambedömning av nationella prov på skolan. Lärare uttrycker dock att det finns de som saknar ämneskollegor inom skolenheten och att det i nuläget inte finns något strukturerat samarbete med andra skolor kring sambedömning. Både lärare och rektor lyfter att det vore bra att komma igång med någon form av samverkan, dels för att kunna rätta nationella prov anonymt men även för att få igång bedömningsdiskussioner med andra lärare. Även om lärarna på Bruksskolan har informella och formella tillfällen att prata bedömning ser Skolinspektionen att lärarna kan utveckla sin bedömarkompetens och öka likvärdigheten genom samverkan med andra skolor.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn skapar förutsättningar till strukturerad samverkan kring bedömningsfrågor med lärare från andra skolor.

Granskningen visar att lärarna har olika strategier för att säkra kvaliteten på elevernas omdömen. Men eftersom Bruksskolan är en mindre skola har inte alla lärare ämneskollegor. Därför behöver rektorn skapa möjligheter för lärarna att strukturerat samverka med kollegor från andra skolenheter. Likvärdigheten i bedömningsarbetet är viktigt även i de årskurser där det inte sätts betyg, så som är fallet på Bruksskolan.

Det ligger i lärarens profession att bedöma var eleven befinner sig i relation till de nationella betygskriterierna och kriterierna för bedömning av kunskaper. Likvärdigheten i detta arbete är viktig och då inte enbart i samband med betygssättning utan även vid bedömningar som lärarna behöver göra i icke betygssättande årskurser. Det är därför viktigt att lärarnas bedömningar sker med utgångspunkt i kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier och den nationella nivån för vad som avses med att ha uppnått olika kriterier. För att lärare ska kunna göra professionella och likvärdiga bedömningar behövs redskap och förutsättningar att kvalitetssäkra sin bedömning på olika sätt.

Skolverket lyfter fram sambedömning som ett betydelsefullt redskap för en sådan kvalitetssäkring och rektorn har en betydelsefull roll med att skapa förutsättningar för att detta ska kunna genomföras. Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ger lärarna tid och möjlighet att tillsammans med lärare från andra skolor diskutera bedömningsfrågor och sambedöma nationella prov. Forumen kan förslagsvis ske både fysiskt som digitalt.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av utredaren Robert Sondell.

I handläggningen av ärendet har utredarna Kajsa Wennberg (föredragande), Magnus Ledman samt Mattias Ryd medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. De dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 30-31 januari 2024. Besöket genomfördes av utredarna Kajsa Wennberg, Magnus Ledman och Ludvig Ornstein Fredlund.

Bruksskolan är en fristående skola som har Skolföreningen Växa (org.nr 8947021443) som huvudman. Skolan är belägen i Ursviken, Skellefteå kommun och bedriver verksamhet för årskurs F-5 samt fritidshem. Klasserna på skolan är i B-form F-1, 2-3 och 4-5. I granskningen ingår grundskolans årskurser 1–5. Skolan leds av en rektor som även är rektor för Björksskolan i samma förening.